

Kostprijsonderzoek en tariefbepaling integrale ambulante jeugdhulp 2018

Regio Alkmaar

30 augustus 2017

Inhoudsopgave

- 1. Achtergrond en opdracht**
 - 2. Aanpak**
 - 3. Vaststelling van de producten en tarieven**
 - 3.1 Tarieven per opleidingsniveau en voor instellingen en niet-instellingen
 - 3.2 Personeelskosten
 - 3.3 Overhead
 - 3.4 Cliëntgebonden tijd
 - 4. Resultaat**
- Bijlage: Gebruikte bronnen

1. Achtergrond en opdracht

Aan Sodaconsult is gevraagd om kostprijzen en tarieven te bepalen voor declaratie-eenheden binnen de integrale ambulante jeugdhulp voor de regio Alkmaar.

De integrale ambulante jeugdhulp betreft de ambulante onderdelen binnen de jeugdhulp die gezamenlijk geboden wordt, of kan worden, aan een jeugdige (cliënt). Deze integrale ambulante jeugdhulp bestaat uit de Jeugd&Opvoedhulp (J&O), de specialistische en basis GGZ (exclusief dyslexie) en de ambulante Begeleiding en Persoonlijke Verzorging (exclusief groepsbegeleiding). Voor de jeugdhulp producten die niet in dit onderzoek vallen zijn separate tarieven voor 2018 vastgesteld.

De regio Alkmaar heeft in het najaar van 2016 samen met aanbieders een traject doorlopen waarbij verschillende bekostigingsmodellen beschouwd zijn. Deze modellen zijn beschreven door de werkgroep integrale bekostiging van de VNG in hun eindrapportage van januari 2016. De modellen zijn: taakgerichte bekostiging, inspanningsbekostiging en outputgerichte bekostiging (ook wel resultaatbekostiging). De regio Alkmaar heeft voor de integrale ambulante jeugdhulp gekozen voor inspanningsbekostiging.

Vervolgens zijn er verschillende methoden om inspanningsbekostiging vorm te geven. Regio Alkmaar heeft gekozen voor bekostiging op basis van uren, waarbij gedifferentieerd is naar opleidingsniveau. De mate en relevantie van de differentiatie maakt onderdeel uit van dit onderzoek.

2. Aanpak

De VNG heeft in februari 2017 een handreiking geschreven voor de bekostiging van de jeugd-GGZ inspanningsgericht. Deze handreiking is in eerste instantie gericht op de GGZ. De basis van deze systematiek is generiek en tevens toepasbaar in de andere domeinen J&O en BPV. De methodiek is:

A. Functiemix van behandelaren	• Verhouding tussen MBO-, HBO-, WO- en medische specialisten (WO+ : arts en psychiater) betrokken bij de behandelingen
B. Bruto salaris behandelaar (€/jr)	• Bruto jaarsalaris obv CAO-schalen • Onregelmatigheidstoeslag • Werkgeverslasten
C. Toegerekende overige kosten	• Materiële zorggebonden kosten • Personeelskosten leidinggevenden in primair proces • Overheadkosten organisatie en management • Kapitaal- en huisvesting gerelateerde kosten
D. Netto tijd beschikbaar voor cliënten (uur/jaar)	• Werkbare uren op jaarbasis van behandelaren - vakantie – ziekte – opleiding - algemene niet cliëntgebonden indirecte tijd (w.o. werkoverleg, beleid, intervisie, reflectie)

Regio Alkmaar kiest voor uurtarieven per opleidingsniveau. In die zin wordt bovenstaande methodiek enigszins gewijzigd toegepast, omdat bovenstaand methodiek de gewogen gemiddelden over de

opleidingsniveaus berekend. Daarom wordt in de analyse voor de regio Alkmaar de functiemix van A gebruikt als mix van personeel in verschillende schalen en CAO's die voorkomen per opleidingsniveau. De mix in A. wordt gebruikt om samen met B (de bruto salarissen per functie) te komen tot een gewogen gemiddelde bruto salaris van 1 fte behandelaar. Vervolgens wordt het uurtarief verkregen via de volgende formule:

$$Uurtarief_{opl.niv.} = \frac{Personeelkosten_{opl.niv.} + Overhead}{ClientgebondenUren_{op.niv.}}$$

Met:

- Uurtarief (opl.niv.): Het te berekenen uurtarief per opleidingsniveau.
 Personeelskosten (opl.niv.): De gemiddelde personeelskosten van directe medewerkers (behandelaars) binnen één opleidingsniveau, per fte
 Overhead: Indirecte kosten per fte. Dit is voor ieder opleidingsniveau hetzelfde vaste bedrag)
 Cliëntgebonden uren: Cliëntgebonden uren (een exacte definitie wordt later in dit document gegeven)

Bovenstaande gegevens zijn verzameld uit verschillende bronnen. Bronvermeldingen zijn opgenomen in de bijlage.

Vervolgens is in de aanpak op basis van resulterende kosten een afweging gemaakt op welke opleidingsniveaus te differentiëren. Het doel van het onderscheiden van extra opleidingsniveaus is om de uiteindelijke producten en tarieven zo goed mogelijk te laten corresponderen met de werkelijke kosten van een aanbieder.

3. Vaststelling van de producten en tarieven

3.1 Tarieven per opleidingsniveau en voor instellingen en niet-instellingen

Uit kostenanalyse is gebleken dat het volgende onderscheid naar opleidingsniveaus relevant is te maken, indien gewerkt wordt aan producten en tarieven die de kosten van de aanbieder representeren:

2018	Regio Alkmaar	
	Instellingen	Vrijgevestigden
MBO	P1	P6
HBO	P2	P7
WO	P3	P8
WO+	P4	P9
MS*	P5	P10

* MS: Medisch Specialist

Het opleidingsniveau staat daarbij indicatief voor de volgende functies:

Opleidingsniveau*	Functies (indicatief, opleiding is leidend)
MBO	- (relevant mbo-diploma)
HBO	- (relevant hbo-diploma)
	- Verpleegkundige
	- Verpleegkundig specialist
	- Jeugdzorgwerker
	- Vaktherapeut (WO creatief, PMT, drama)
WO (0 tot 4 jr. postmaster)	- Gedragswetenschapper
	- Basis kinder- en jeugdpsycholoog
	- Orthopedagoog
	- GZ psycholoog
	- Orthopedagoog Generalist
	- Kinder- en Jeugd psycholoog
	- Psychotherapeut
WO+ (vanaf 4 jr. postmaster)	- Klinisch psycholoog
	- Klinisch neuropsycholoog
	- Verslavingsarts**
	- Psychotherapeut (4 jr. Postmaster)
MS	- Psychiater
	- Medisch Specialist

* De genoten opleiding dient functiegerelateerd te zijn

** De functie van verslavingsarts is ingedeeld in WO+ vanuit de telling dat de vooropleiding geneeskunde als 6 jarige opleiding 2 extra studiejaar heeft (geteld als 2 jaar postmaster), en de vervolgopleiding master in addiction medicine 2 jaar. Is in totaal 4 jaar postmaster.

Het opleidingsniveau van de professional wordt aangetoond, ofwel:

- Door een diploma van de hoogst genoten, landelijke erkende opleiding op mbo, hbo, wo of medisch specialist;
- Door een gevalideerd EVC-certificaat dat gelijk gewaardeerd is aan een mbo- of hbo-opleiding. Voor de andere niveaus is een EVC-certificaat niet van toepassing.
Toelichting: EVC staat voor Erkenning Verworven Competenties en is een door het ministerie van SZW erkende validering van verworven competenties opgedaan door middel van (werk)ervaring door betreffende professional. Een EVC certificaat dient te zijn behaald bij een instelling die is opgenomen in het landelijke EVC register.

Daarnaast wordt een onderscheid gemaakt naar instellingen en niet-instellingen. De aard van de werkzaamheden en daaruit resulterende structuur van de organisatie verschilt zodanig van instellingen dat een significant onderscheid in kosten resulteert. De kwalitatieve kenmerken van niet-instellingen zijn:

- De cliënt/patiënt kiest zelf zijn regiebehandelaar, die dus ook behandelt;
- De regiebehandelaar is persoonlijk zorginhoudelijk verantwoordelijk, levert de zorg zelfstandig;
- De niet-instelling is zelfstandig; er is geen sprake van juridische en/of financiële afhankelijkheid van een andere rechtspersoon;
- De niet-instelling bestaat uit eigenaar-praktijkhouders i.c. iedereen werkt voor eigen rekening/risico.

De regio hanteert de volgende criteria voor het bepalen of een aanbieder een niet-instelling is:

1. De praktijk heeft minder dan 5 fulltime (fte) regiebehandelaars in de jeugdhulp;
2. De praktijk is de organisatie waarmee de regio een contract afsluit;
3. De regiebehandelaars zijn BIG of SKJ geregistreerd.

Indien een aanbieder volgens bovenstaande criteria een instelling is, en 5 tot 10 fulltime (fte) regiebehandelaars in de jeugdhulp heeft, kan deze aanbieder alsnog opteren voor niet-instelling.

3.2 Personeelskosten

De volgende mix is gehanteerd bij het bepalen van de gemiddelde personeelskosten per opleidingsniveau:

Opl niveau	CAO	schaal	trede	maand salaris	weging	personeel kosten
MBO	Jeugdzorg	7	10	2950	0,6	55.000
MBO	Jeugdzorg	6	10	2728	0,3	51.000
MBO	Jeugdzorg	5	10	2531	0,1	47.000
Totaal gewogen						53.000
HBO	GGZ	55	9	3646	0,3	68.000
HBO	Jeugdzorg	10	11	3815	0,4	71.000
HBO	Jeugdzorg	9	11	3488	0,2	65.000
HBO	Jeugdzorg	8	11	3203	0,1	59.000
Totaal gewogen						68.000
WO	GGZ	65	10	4853	0,6	90.000
WO	Jeugdzorg	12	12	5030	0,2	93.000
WO	Jeugdzorg	11	11	4541	0,2	84.000
Totaal gewogen						89.000
WO+	GGZ	75	9	6765	0,5	125.000
WO+	GGZ	70	9	5774	0,4	107.000
WO+	GGZ	65	10	4853	0,1	90.000
Totaal gewogen						114.000
MS	GGZ	Med.Spec.	5	7901	1	143.000
Totaal gewogen						143.000

Daarbij zijn de volgende opslagen gehanteerd vanuit de maandsalarissen naar personeelskosten:

- Vermenigvuldiging met 12 maanden;
- Opslag voor vakantie en eindejaarsuitkering (er is in beide CAO's gewerkt met 8% en 8,3%);
- Opslag voor werkgeverslasten inclusief pensioen (gemiddeld 30,5%);
- Opslag voor indexering van 2017 naar 2018 (1,85%).

In personeelskosten is geen onderscheid gemaakt tussen instellingen en niet-instellingen.

3.3 Overhead

Er is een vaste opslag voor overhead toegepast. De overhead is bepaald als opslag percentage over de gemiddelde personeelskosten. De gemiddelde personeelskosten zijn bepaald aan de hand van de (verwachte) functiemix. Deze is:

	GGZ	J&O	BPV	Totaal
	40%	30%	30%	Gew.gem.
MBO	0%	5%	5%	3%
HBO	10%	45%	70%	39%
WO	75%	45%	20%	50%
WO+	5%	5%	5%	5%
MS	10%	0%	0%	4%
Totaal	100%	100%	100%	100%

Vervolgens is voor de overhead een percentage toegekend van 35% over de gemiddelde personeelskosten voor instellingen en 20% voor niet-instellingen. Het verschil in deze percentages komt voort uit een verschillende inzet van: voornamelijk management, bestuur en toezicht (8,2%), ICT (verschil van 2,4%) en kennis, innovatie en advies (4,4%).

Daaruit resulteert een volgende vaste opslag per fte voor overhead:

- Instellingen: € 29.136
- Niet-instellingen: € 16.649

3.4 Cliëntgebonden tijd

In cliëntgebonden tijd is zowel gedifferentieerd naar opleidingsniveau als naar instellingen en niet-instellingen.

Over no-shows en reistijd gelden de volgende uitgangspunten bij de berekening van declarabele tijd:

No-show

Het is wél toegestaan om tijd te declareren bij no-shows. Dit geldt zowel voor behandeltijd als reistijd. De no-show is gedefinieerd als gereserveerde tijd voor klanten die binnen 24 uur van de afspraak afbellen of zonder afmelding geheel niet op komen dagen en waarvoor geen nieuwe afspraak meer ingepland kon worden.

Reistijd

Reistijd betreft tijd die de behandelaar besteedt aan het reizen van en naar de cliënt die buiten de instelling behandeling, begeleiding of verpleging ontvangt. De behandelaar mag alleen reistijd registreren als de reistijd in het teken staat van direct patiëntgebonden activiteiten.

Bruto arbeidstijd (52*36)	1872
Vakantie	200
Ouderschaps, vitaliteitsverlof	20
Bijzonder verlof	10
Feestdagen	47
Netto arbeidstijd	1595
Alg. org. Taken (OR, BHV)	10
Vorming&Opleiding	36
Verzuim	79
Bruto tijd cliëntenzorg	1470
Teamoverleg, no-show, overig	124
Clientgebonden tijd	1346
Direct (declarabel)	830
Indirect (declarabel)	516

Veel behandelaars werken parttime bij de zorgaanbieder. Dit zorgt voor een minder efficiënte verhouding van declarabele versus niet declarabele tijd. Bovenstaande tabel betreft een gemiddelde voor alle personeel (inclusief parttime) gepresenteerd op basis van 1 fte.

De volgende cliëntgebonden uren (declarabele) tijd is toegepast:

Declarabele uren	Instelling	Niet-instelling
MBO	1346	1346
HBO	1346	1346
WO	1310	1346
WO+	1310	1346
MS	1200	1200

Er is een beperkt verschil gemaakt in declarabele tijd voor WO en WO+ bij instellingen en niet-instellingen in verband met tijd voor werkoverleg voor regie en coördinatie op meervoudige complexiteit, kennis (bijvoorbeeld opleidingsplaatsen) en innovatie. Instellingen krijgen hierin een extra opdracht.

4. Resultaat

De berekende tarieven 2018 zijn gelijk aan de berekende kostprijzen en tot slot afgerond op 60 cent. Daarmee kan in de uitvoering ook met tarieven per minuut gewerkt gaan worden. Zodoende resulteren voor de volgende tarieven 2018:

2018	Regio Alkmaar	
	Instellingen	Niet-instellingen
MBO	61,20	51,60
HBO	72,00	63,00
WO	90,00	78,60
WO+	109,20	97,20
MS	143,40	133,20

Bijlage: Gebruikte bronnen

- Handreiking bekostiging Jeugd-GGZ inspanningsgericht, VNG, feb 2017
- Dbc-regels registratie - 2017
- CAO GGZ 2015-2017
- CAO Jeugdzorg 2015-2016
- Jeugdzorg-cao bijlage functieboek 2015-2016
- Normprijzen onderzoek Jeugd&Opvoedhulp Noord-Brabant ism NJI en BDO, 2010
- Gezicht van de gedragswetenschapper, NJI en Movisie, 2010
- Hoofdbehandelaarschap 2014-2015 en het standpunt van de coöperatie VGZ, 2014
- Onderzoek materiële kosten en productiviteit in de curatieve GGZ en FZ. Ecorys 2016
- Verantwoordingsdocument Normatief tarief prestaties basis GGZ 2014, NZA, 2014
- Verantwoordingsdocument Normatief tarief prestaties basis GGZ 2014, NZA, 2014
- Gegevensonderzoek met aanbieders in de regio Alkmaar
- Vergelijkend onderzoek met de collega regio Gooi en Vechtstreek